

■ ■ WEBSANKUL®

CURRENT AFFAIRS

પરીક્ષાલક્ષી **GKની** માહિતી સાથે

03

MAY **8:00 AM**

BY : MANISH SINDHI

CCE Mains

Online Live Batch

Batch Time :
03 PM to 06 PM

6

**Days Demo
Lecture
FREE**

**03 May | History
Darshit Sir**

Only on
WebSankul Official
YouTube Channel

Download **WebSankul Live App** NOW !
7043916114 / 7043916126 / 7043916115

Click on the icon below & Connect with us ...

01

ભારતના ત્રીજા રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. ઝાકિર હુસૈનને 1963માં _____ એવોર્ડ
એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.?

B

ભારત રત્ન

પદ્મશ્રી

C

પદ્મ ભૂષણ

D

પદ્મ વિભૂષણ

02

ભારતના પ્રથમ મુસ્લિમ રાષ્ટ્રપતિ કોણ હતા?

A

મોહમ્મદ હિદાયતુલ્લાહ

ઝાકિર હુસૈન

C

ફખરુદ્દીન અલી અહેમદ

D

અવુલ પાકિર જૈનુલાબ્દીન અબ્દુલ
કલામ

MS SP :

- ઝાકિર હુસૈન ભારતના પ્રથમ મુસ્લિમ રાષ્ટ્રપતિ હતા.
- ઝાકિર હુસૈન 13 મે 1967 થી 3 મે 1969 ના રોજ તેમના મૃત્યુ સુધી ભારતના ત્રીજા રાષ્ટ્રપતિ હતા.
- ઝાકિર હુસૈન ઓફિસમાં મૃત્યુ પામનાર પ્રથમ વ્યક્તિ હતા.
- પદ સંભાળનાર સૌથી યુવા રાષ્ટ્રપતિ નીલમ સંજીવા રેડ્ડી હતા.
- પદ સંભાળનાર સૌથી વૃદ્ધ રાષ્ટ્રપતિ કે.આર. નારાયણન હતા.

डॉ. ज़ाकिर हुसैन (Dr. Zakir Husain)

मैं मजबूती से इस सच के साथ खड़ा हूँ कि
तालीम से ही राष्ट्र के उद्देश्य पूरे किए जा सकते हैं

शिक्षाविद् और देश के तीसरे राष्ट्रपति ज़ाकिर हुसैन
का इंतकाल साल 1969 में 3 मई के रोज हुआ था

जामिया की नींव

पहले राष्ट्रपति
जिनकी मौत ऑफिस में हुई

1920 में अलीगढ़ में जामिया
मिल्लिया इस्लामिया
विश्वविद्यालय की नींव रखी,
जो बाद में दिल्ली आ गया

ज़ाकिर हुसैन और
उनकी पत्नी को
जामिया परिसर में
ही दफनाया गया था

1963 में भारत रत्न
से सम्मानित किया गया

- (भारतना त्रीजा राष्ट्रपति)
- जन्मतारीख: 8 फ़ेब्रुआरी 1897
- जन्मस्थान: हैदराबाद
- पितानुं नाम: इंदिरा हुसैन खान
- मातानुं नाम: नाज़नीन बेगम
- अवसान: 3 मे 1969 (दिल्ली)

❖ मैं मजबूती से इस सच के साथ खड़ा हूँ कि
तालीम से ही राष्ट्र के उद्देश्य पूरे किए जा सकते हैं

शिक्षाविद् और देश के तीसरे राष्ट्रपति ज़ाकिर हुसैन
का इंतकाल साल 1969 में 3 मई के रोज हुआ था

जामिया की नींव

पहले राष्ट्रपति
जिनकी मौत ऑफिस में हुई

1920 में अलीगढ़ में जामिया
मिल्लिया इस्लामिया
विश्वविद्यालय की नींव रखी,
जो बाद में दिल्ली आ गया

ज़ाकिर हुसैन और
उनकी पत्नी को
जामिया परिसर में
ही दफ़नाया गया था

1963 में भारत रत्न
से सम्मानित किया गया

डॉ. आकिर हुसैन (Dr. Zakir Husain)

- भारतना पूर्व राष्ट्रपति डॉ.आकिर हुसैननो जन्म 8 फ़ेब्रुआरी, 1897 ना रोज़ हैदराबादमां थयो हतो,
- नवेम्बर 1948 मां, डॉ.आकिर हुसेनने अलीगर मुस्लिम युनिवर्सिटीना कुलपति तरीके नियुक्त करवामां आव्या
- तेमने भारतीय युनिवर्सिटी कमिशनना सभ्य तरीके पए नियुक्त करवामां आव्या हता. वर्ल्ड युनिवर्सिटी सर्विसे तेमने भारतीय राष्ट्रीय समितिना अध्यक्ष बनाव्या अने 1954 मां तेओ आ संस्थाना विश्व अध्यक्ष तरीके चुंटाया.

❖ मैं मजबूती से इस सच के साथ खड़ा हूँ कि
तालीम से ही राष्ट्र के उद्देश्य पूरे किए जा सकते हैं

शिक्षाविद् और देश के तीसरे राष्ट्रपति ज़ाकिर हुसैन
का इंतकाल साल 1969 में 3 मई के रोज हुआ था

जामिया की नींव

पहले राष्ट्रपति
जिनकी मौत ऑफिस में हुई

1920 में अलीगढ़ में जामिया
मिल्लिया इस्लामिया
विश्वविद्यालय की नींव रखी,
जो बाद में दिल्ली आ गया

ज़ाकिर हुसैन और
उनकी पत्नी को
जामिया परिसर में
ही दफ़नाया गया था

1963 में भारत रत्न
से सम्मानित किया गया

डॉ. ज़ाकिर हुसैन (Dr. Zakir Husain)

- तेओ राज्यसत्तामां पए नाभांकित थया हता अने 1956 थी 1958 दरभियान युनेस्कोना ओडिओक्युटिव बोर्डमां भारतीय प्रतिनिधि बन्या हता. 1957 सुधी तेओ सेन्ट्रल बोर्ड ओफ़ सेकधरी ओज्युकेशनना अध्यक्ष रह्या.डॉ.जकीर हुसेनने 1954 मां पद्म विभूषण अने 1963 मां भारत रत्नथी नवाजवामां आव्या हता.
- डॉ. जकीर हुसेन 13 मे, 1967 ना रोज भारतना राष्ट्रपति तरीके चुंटाया हता.

❖ मैं मजबूती से इस सच के साथ खड़ा हूँ कि
तालीम से ही राष्ट्र के उद्देश्य पूरे किए जा सकते हैं

शिक्षाविद् और देश के तीसरे राष्ट्रपति ज़ाकिर हुसैन
का इंतकाल साल 1969 में 3 मई के रोज हुआ था

जामिया की नींव

पहले राष्ट्रपति
जिनकी मौत ऑफिस में हुई

1920 में अलीगढ़ में जामिया
मिल्लिया इस्लामिया
विश्वविद्यालय की नींव रखी,
जो बाद में दिल्ली आ गया

ज़ाकिर हुसैन और
उनकी पत्नी को
जामिया परिसर में
ही दफ़नाया गया था

1963 में भारत रत्न
से सम्मानित किया गया

डॉ. ज़ाकिर हुसैन (Dr. Zakir Husain)

- તેઓ ૧૯૫૭ થી ૧૯૬૨ દરમિયાન બિહારના ગવર્નર રહ્યા હતા અને ૧૯૬૨ થી ૧૯૬૭ દરમિયાન ભારતના ઉપરાષ્ટ્રપતિ પદે રહ્યા હતા. તેઓ ભારતના બીજા ઉપરાષ્ટ્રપતિ હતા.
- 1967 થી 1969 સુધી ભારતના રાષ્ટ્રપતિ બન્યા હતા જે ભારતના ત્રીજા રાષ્ટ્રપતિ હતા.
- તેઓ જામીયા મિલિયા ઇસ્લામિયાના સહસ્થાપક હતા અને ૧૯૨૮થી તેના વાઇસ-ચાન્સેલર પણ હતા

❖ मैं मजबूती से इस सच के साथ खड़ा हूँ कि
तालीम से ही राष्ट्र के उद्देश्य पूरे किए जा सकते हैं

शिक्षाविद् और देश के तीसरे राष्ट्रपति ज़ाकिर हुसैन
का इंतकाल साल 1969 में 3 मई के रोज हुआ था

जामिया की नींव

पहले राष्ट्रपति
जिनकी मौत ऑफिस में हुई

1920 में अलीगढ़ में जामिया
मिल्लिया इस्लामिया
विश्वविद्यालय की नींव रखी,
जो बाद में दिल्ली आ गया

ज़ाकिर हुसैन और
उनकी पत्नी को
जामिया परिसर में
ही दफ़नाया गया था

1963 में भारत रत्न
से सम्मानित किया गया

डॉ. ज़ाकिर हुसैन (Dr. Zakir Husain)

- तेमना नेतृत्व हेठल जामीयाમાં ભારતની સ્વતંત્રતાની ચળવળે જોર પકડ્યું હતું.
- તેઓ ભારતના પ્રથમ મુસ્લિમ રાષ્ટ્રપતિ હતા અને ઓફિસમાં મૃત્યુ પામનાર પ્રથમ ભારતીય રાષ્ટ્રપતિ હતા
- 1998માં ટપાલ વિભાગ દ્વારા તેમના સન્માનમાં ટપાલ ટિકિટ બહાર પાડવામાં આવી હતી.

❖ मैं मजबूती से इस सच के साथ खड़ा हूँ कि
तालीम से ही राष्ट्र के उद्देश्य पूरे किए जा सकते हैं

शिक्षाविद् और देश के तीसरे राष्ट्रपति ज़ाकिर हुसैन
का इंतकाल साल 1969 में 3 मई के रोज हुआ था

जामिया की नींव

पहले राष्ट्रपति
जिनकी मौत ऑफिस में हुई

1920 में अलीगढ़ में जामिया
मिल्लिया इस्लामिया
विश्वविद्यालय की नींव रखी,
जो बाद में दिल्ली आ गया

ज़ाकिर हुसैन और
उनकी पत्नी को
जामिया परिसर में
ही दफ़नाया गया था

1963 में भारत रत्न
से सम्मानित किया गया

ડૉ. ઝાકિર હુસૈન (Dr. Zakir Husain)

- ૧૯૬૩માં તેમને ભારતના સર્વોચ્ચ નાગરિક પુરસ્કાર ભારત રત્નથી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.
- જામીયા મિલિયા ઇસ્લામિયા ખાતે ઝાકીર હુસૈનનો મકબરો આવેલ છે.
- ઝાકીર હુસૈન અને તેમની પત્નિ શાહ જહાં બેગમના મકબરાની અંદરનો દેખાવ

❖ मैं मजबूती से इस सच के साथ खड़ा हूँ कि
तालीम से ही राष्ट्र के उद्देश्य पूरे किए जा सकते हैं

शिक्षाविद् और देश के तीसरे राष्ट्रपति ज़ाकिर हुसैन
का इंतकाल साल 1969 में 3 मई के रोज हुआ था

जामिया की नींव

पहले राष्ट्रपति
जिनकी मौत ऑफिस में हुई

1920 में अलीगढ़ में जामिया
मिल्लिया इस्लामिया
विश्वविद्यालय की नींव रखी,
जो बाद में दिल्ली आ गया

ज़ाकिर हुसैन और
उनकी पत्नी को
जामिया परिसर में
ही दफ़नाया गया था

1963 में भारत रत्न
से सम्मानित किया गया

डॉ. अकिर हुसैन (Dr. Zakir Husain)

- ब्रिटिश राजमां, 18 लोको साथे, अकिर हुसैनने अेक नवी युनिवर्सिटीनी रचना करी अने तेनुं नाम राष्ट्र्युं - जामिया मिलिया इस्लामिया. आ युनिवर्सिटीनी स्थापना 29 ओक्टोबर 1920ना रोज थई इती. 1925मां आ युनिवर्सिटीने अलीगढथी दिल्ली जसेडवामां आवी इती. 1926 थी 1948 सुधी, अकिर हुसैन आ युनिवर्सिटीना वाइस चान्सेलर इता. ते पछी 1948 थी 1956 सुधी तेओ अलीगढ मुस्लिम युनिवर्सिटीना वाइस चान्सेलर बन्या.

03

વિશ્વ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ (World Press Freedom Day)
ક્યારે ઉજવાય છે ?

A

1 મે

B

2 મે

D

3 મે

4 મે

વિશ્વ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ (World Press Freedom Day)

- વિશ્વભરમાં 3 મેના રોજ વિશ્વ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ મનાવવામાં આવે છે.
- આ દિવસ દર વર્ષે પ્રેસની સ્વતંત્રતા વિશે જાગરૂકતા વધારવા માટે મનાવવામાં આવે છે
- મીડિયા સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા અને નિષ્પક્ષતા સાથે પોતાનું કામ કરી શકે તે માટે પત્રકારત્વ પર કોઈ અનિચ્છનીય નિયંત્રણો ન હોવા જોઈએ તે જરૂરી છે.

વિશ્વ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ (World Press Freedom Day)

- દર વર્ષે વર્લ્ડ પ્રેસ ફ્રીડમ ડે માટે થીમ નક્કી કરવામાં આવે છે.
- ગયા વર્ષે વિશ્વ પત્રકારત્વ દિવસની થીમ 'Journalism under Digital Siege' હતી.
- આ વર્ષે વિશ્વ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસની 31મી વર્ષગાંઠ છે.
- વર્ષ 2024ની થીમ 'A Press for the Planet: Journalism in the face of the environmental crisis.'

વિશ્વ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ (World Press Freedom Day)

- યૂનેસ્કોની જનરલ એસેમ્બલીની ભલામણ બાદ ડિસેમ્બર 1993માં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મહાસભાએ 3જી મેના રોજ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ મનાવવાનું જાહેર કર્યું હતું.
- ત્યારથી દર વર્ષે 3મે ના રોજ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ મનાવવામાં આવે છે.

આ દિવસ કેમ મનાવવામાં આવે છે?

- આ દિવસ વિશ્વભરની સરકારને 1948ના માનવ અધિકારોના સાર્વભોત્પના(Universal Declaration of Human Rights:)અનુચ્છેદ 19 હેઠળ અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતાના અધિકારનું સન્માન કરવા અને તેને જાળવી રાખવા માટે પોતાના કર્તવ્યની યાદ અપાવે છે.
- પહેલીવાર ક્યારે આ દિવસ મનાવવામાં આવ્યો હતો?
- આફ્રીકાના પત્રકારોએ પ્રેસની આઝાદી માટે વર્ષ 1991માં પહેલ કરી હતી.

**WORLD PRESS
FREEDOM DAY**

May 3

"Shaping a Future of
Rights: Freedom of
Expression as a Driver for
All Other Human Rights."

આ દિવસ કેમ મનાવવામાં આવે છે?

- તે પત્રકારોએ 3 મેના રોજ પ્રેસની આઝાદીના સિદ્ધાંતોને સંબંધિત એક નિવેદન જાહેર કર્યું હતું, જેને ડિક્લેરેશન ઓફ વિન્ડહોકના નામથી ઓળખવામાં આવે છે.
- ત્યારથી પહેલીવાર 1993માં સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા આ દિવસ મનાવવા માટે જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું.
- 1 મે : આંતર્રાષ્ટ્રીય મજૂર દિવસ
- 3 મે : વિશ્વ પ્રેસ સ્વતંત્રતા દિવસ
- 8 મે : વિશ્વ રેડ ક્રોસ દિવસ
- 12 મે : આંતર્રાષ્ટ્રીય નર્સ દિવસ

**WORLD PRESS
FREEDOM DAY**

May 3

"Shaping a Future of
Rights: Freedom of
Expression as a Driver for
All Other Human Rights."

03

વિશ્વભરના 101 શહેરોના વાસ્તવિક સમયના પ્રદૂષણને માપતી સંસ્થા IQAir અનુસાર કયા શહેરને વિશ્વના સૌથી પ્રદૂષિત શહેર તરીકે સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે?

A

દિલ્લી

B

બેઇજિંગ

કાઠમંડુ

D

લાહોર

વિશ્વમાં સૌથી વધુ ખિનઆરોગ્યપ્રદ હવા ધરાવતા શહેર : કાઠમંડુ, નેપાળ

- વિશ્વના 101 શહેરોના વાસ્તવિક સમયના પ્રદૂષણને માપતી સંસ્થા IQAir અનુસાર, કાઠમંડુ વિશ્વનું સૌથી પ્રદૂષિત શહેર હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.
- પ્રદૂષણની દૃષ્ટિએ કાઠમંડુ, નવી દિલ્હી, થાઈલેન્ડનું ચિયાંગ માઈ, વિયેતનામનું હનોઈ, થાઈલેન્ડનું બેંગકોક અને બાંગ્લાદેશનું ઢાકા અનુક્રમે પ્રથમ, બીજા, ત્રીજા, ચોથા અને પાંચમા ક્રમે છે.

04

કયા દેશના ચંદ્ર ભ્રમણકક્ષાના રડાર ડેટા પરથી જાણવા મળ્યું છે કે ચંદ્રના ધ્રુવીય ક્રેટર્સમાં ધાર્યા કરતા વધુ પાણીનો ભરફ હોઈ શકે છે?

USA

B

ભારત

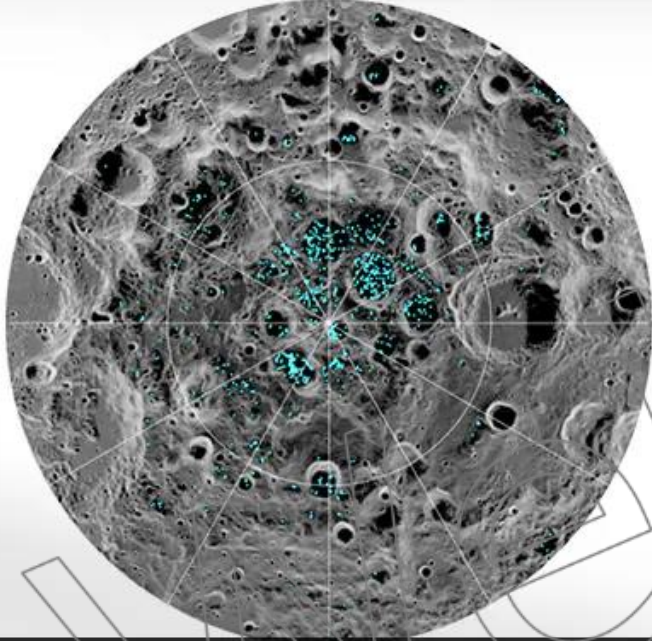
C

રશિયા

D

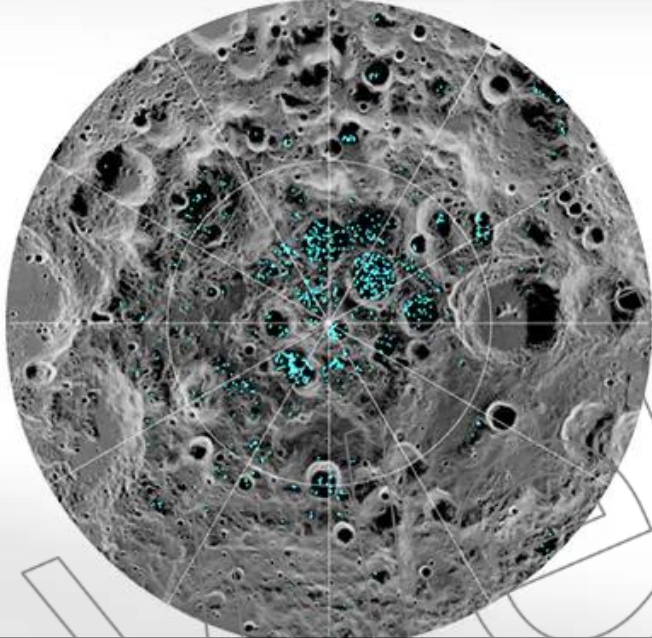
ચીન

ચંદ્રના ધ્રુવીય પ્રદેશોમાં ખરફનો મોટો જથ્થો

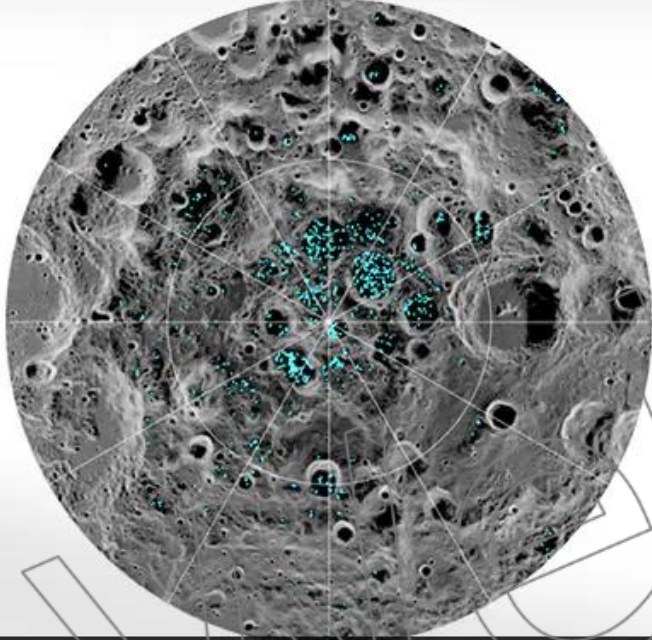
- તાજેતરના અભ્યાસો સૂચવે છે કે ચંદ્રના ધ્રુવીય ક્રેટર્સમાં અગાઉના વિચાર કરતાં વધુ ખરફ હોવાની સંભાવના છે.
- આ અભ્યાસ સ્પેસ એપ્લિકેશન સેન્ટર અને ISROના વૈજ્ઞાનિકો દ્વારા IIT કાનપુર, યુનિવર્સિટી ઓફ સધર્ન કેલિફોર્નિયા, જેટ પ્રોપલ્શન લેબોરેટરી અને IIT ધનબાદના સંશોધકો સાથે મળીને કરવામાં આવ્યો હતો.

ચંદ્રના ધ્રુવીય પ્રદેશોમાં બરફનો મોટો જથ્થો

- અભ્યાસો દર્શાવે છે કે ચંદ્રની સપાટીની સપાટી કરતાં થોડા મીટર નીચે પાંચથી આઠ ગણો વધુ બરફ છે.
- ચંદ્રના ઉત્તરીય ધ્રુવીય ક્ષેત્રમાં બરફનું પ્રમાણ દક્ષિણ ધ્રુવીય ક્ષેત્ર કરતા બમણું છે.
- અનુમાન લગાવવામાં આવ્યું છે કે આ બરફની ઉત્પત્તિનો પ્રાથમિક સ્ત્રોત જવાળામુખીમાંથી નીકળતો ગેસ હશે.

ચંદ્રના ધ્રુવીય પ્રદેશોમાં બરફનો મોટો જથ્થો

- સંશોધન ટીમે ચંદ્ર પર બરફની ઉત્પત્તિ અને વિતરણને સમજવા માટે નાસાના અવકાશયાન 'લુનર રિકોનિસન્સ ઓર્બિટર' પર રડાર, લેસર, ઓપ્ટિકલ, ન્યુટ્રોન સ્પેક્ટ્રોમીટર, અલ્ટ્રા-વાયોલેટ સ્પેક્ટ્રોમીટર અને થર્મલ રેડિયોમીટર સહિત સાત સાધનોનો ઉપયોગ કર્યો હતો

05

કય IIT ને તેના ખર્ચ-અસરકારક ઇન્વર્ટર માટે પેટન્ટ એનાયત કરવામાં આવી હતી?

A

IIT-બોમ્બે

B

IIT-ખડગપુર

C

IIT-દિલ્લી

IIT-પટના

IIT-Patna awarded patent for its cost-effective inverter

B K Mishra | TNN

Patna: In a remarkable achievement, the Indian Institute of Technology-Patna (IIT-P) has been awarded a patent on its indigenously developed light-weight, compact and easy-to-carry inverter from the Patent Office, govt of India.

Informing this here on Monday, IIT-P's academic dean A K Thakur said the patented technique would go a long way in making the country self-reliant in the field of portable power module (inverter/UPS). "IIT-P will have a copyright on the commercial use of this technique for 20 years," he said.

REMARKABLE ACHIEVEMENT

Developed under startup scheme of 'Portable Power Technology' at IIT-P's incubation centre by a group of five young scientists – Abhijit Kumar, Saurabh Rai, Abhishek Ranjan, Radheshyam Kumar and Rahmat Ali – under the guidance of IIT-P's academic dean A K Thakur, this unique

technique is ready to be put into commercial use next month.

Highlighting its characteristics, Thakur said this is all integrated in one box (no separation of battery and inverter) and carries almost one-fifth of the total weight of a normal inverter and battery. "Moreover, this cost-effective product will promote clean and green energy generation without any harmful emission causing health hazards. This machine has got improved endurance of battery life and durability compared to its other commercial counterparts," he said.

► Continued on P 5

IIT-પટનાને તેના ખર્ચ-અસરકારક ઇન્વર્ટર માટે પેટન્ટ

- IIT-પટનાને તેના ખર્ચ-અસરકારક ઇન્વર્ટર માટે પેટન્ટ આપવામાં આવી હતી.
- IIT-P ના ઇન્ક્યુબેશન સેન્ટરમાં 'પોર્ટેબલ પાવર ટેકનોલોજી'ની સ્ટાર્ટઅપ સ્કીમ હેઠળ વિકસાવવામાં આવેલ ઇન્વર્ટર હળવું, કોમ્પેક્ટ અને વહન કરવામાં સરળ છે.
- આઈઆઈટી-પટના 20 વર્ષ સુધી આ ટેકનિકના કોમર્શિયલ ઉપયોગ માટે કોપીરાઈટ રાખશે.

પુરુષાર્થ

WEB SANKUL®

GPSC CLASS 1-2

OFFLINE BATCH

Batch Start

15th May, 2024

Batch Time

08 AM to 12 PM

7043916126 / 9054906546 / 7043916115

1st Floor, Ashwamegh Complex, Sargasan
Cross Road, KH-0 Circle, Gandhinagar.

૩૫૩ કોચીંગ

500+ કલાકના તાલીમ વર્ગો

સમયાંતરે અધિકારીશ્રીઓ દ્વારા માર્ગદર્શન

નિષ્ણાત ફેકલ્ટી ટીમ

મોકટેસ્ટ દ્વારા સતત મૂલ્યાંકન

પ્રાથમિકની સાથે સાથે મુખ્ય પરીક્ષાની તૈયારી

ફ્રી ઓનલાઇન વીડિયો કોર્સ

ફ્રી ₹ 10,000નાં પુસ્તકો/
મટીરિયલ

06

આર્કનોલોજિસ્ટ અતુલ બોડખેએ કયા રાજ્યમાં ગ્રીન લિન્ક્સ સ્પાર્ટ્સની ઓળખ કરી છે, જે અગાઉ ક્યારેય મળી ન હતી. ?

A

ગુજરાત

રાજસ્થાન

C

તેલંગાણા

D

આંધ્ર પ્રદેશ

ગ્રીન લિન્ક્સ સ્પાઈડર: *Peucetia chhaparajnirvin*

NEVER SEEN BEFORE

- Green lynx spider species spotted in **Tal Chhapar Wildlife Sanctuary** in **Churu district** of **Rajasthan**
- It was discovered by **Nirmala Kumari** during fieldwork
- Species identified by **Atul Bodkhe** in the **Spider Research Lab** at **JD Patil Sangludkar Mahavidyalaya, Daryapur**
- It is found on the green leaves of the **babul tree**

- દરિયાપુર સ્થિત આર્કનોલોજિસ્ટે તાજેતરમાં ગ્રીન લિન્ક્સ સ્પાઈડરની ઓળખ કરી હતી, જેનું નામ પ્યુસેટીયા છપરાજનિર્વિન રાખવામાં આવ્યું, જે અગાઉ ક્યારેય શોધાયું ન હતું.
- તે ગ્રીન લિન્ક્સ સ્પાઈડરની નવી પ્રજાતિ છે.
- રાજસ્થાનના ચુરુ જિલ્લામાં તાલ છાપર વન્યજીવ અભયારણ્યમાં આ કરોળિયો મળી આવ્યો હતો.

NEVER SEEN BEFORE

➤ Green lynx spider species spotted in **Tal Chhapar Wildlife Sanctuary** in **Churu district** of **Rajasthan**

➤ It was discovered by **Nirmala Kumari** during fieldwork

➤ Species identified by **Atul Bodkhe** in the **Spider Research Lab** at **JD Patil Sangludkar Mahavidyalaya, Darvanur**

➤ It is found on the green leaves of the **babul tree**

07

હાલમાં ચર્ચામાં રહેલ ઇમારત 'હેરી પોટર કેસલ' કયા દેશમાં આવેલ છે ?

A

યુકેન

B

રશિયા

ઈરાન

D

ઇઝરાયલ

ઓડેસાનો 'હેરી પોટર કેસલ' નષ્ટ

- રશિયા અને યુક્રેન વચ્ચે લગભગ 25 મહિનાથી સતત યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે.
- યુક્રેન (Ukraine) ના કાળા સાગર બંદર નજીક આવેલા ઓડેસા (Odessas) પર રશિયા (Russia) એ મિસાઈલ (Missile) વડે હુમલો કર્યો હતો.
- આ સ્થળો પર યુક્રેન ના શૈક્ષણિક સંકુલો આવેલા છે. તે ઉપરાંત આ બંદર નજીક વિશ્વ વિખ્યાત (Odessas) હેરી પોર્ટર મહેલ (Harry Potter Castle) આવેલો છે.

ઓડેસાનો 'હૅરી પોટર કેસલ' નષ્ટ

- યુક્રેન (Ukraine War) માં સ્કૉટિશ બૅરોનિયલ રૂપે દેખાતું આ સંકુલ વિશ્વમાં હૅરી પોટર મહેલ (Harry Potter Castle) ના નામે ઓળખાય છે.
- આ રશિયાના હુમલામાં હૅરી પોટર મહેલ (Harry Potter Castle) ને ભારે નુકસાન થયું છે.

GK

કાળો સમુદ્ર નીચેનામાંથી કયા દેશની સીમાને સ્પર્શે છે?

A

પોલેન્ડ

યુક્રેન

C

હંગેરી

D

ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ

GK

નીચેનામાંથી કયો પર્વત કાળો સમુદ્ર અને કેસ્પિયન સમુદ્રને
અલગ કરે છે?

A

યુરલ

કાકેશસ

C

કાર્પેથિયન્સ

D

બાલ્કન પર્વતો

GK

નીચેનામાંથી કયો દેશ કાળા સમુદ્રના કિનારે આવેલો નથી?

સીરિયા

B

તુર્કી

C

જ્યોર્જિયા

D

ખર્ઝેસ્તાન

કાળો સમુદ્ર

- કાળો સમુદ્ર એ એક સીમાંત મૂમધ્ય સમુદ્ર છે જે યુરોપ અને એશિયા વચ્ચે, બાલ્કન્સની પૂર્વમાં, પૂર્વ યુરોપિયન મેદાનની દક્ષિણે, કાકેશસની પશ્ચિમમાં અને એનાટોલિયાની ઉત્તરે આવેલો છે.
- કાળો સમુદ્ર, જેને યુક્સીન સમુદ્ર તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે, તે મુખ્ય જળાશયોમાંનો એક છે અને વિશ્વનો પ્રખ્યાત અંતર્દેશીય સમુદ્ર છે.

કાળો સમુદ્ર

- સરહદી દેશો: તેની સરહદ છ દેશો, ઉત્તરમાં યુક્રેન, ઉત્તરપૂર્વમાં રશિયા, પૂર્વમાં જ્યોર્જિયા, દક્ષિણમાં તુર્કી, દક્ષિણ પશ્ચિમમાં ખલોરિયા અને પશ્ચિમમાં રોમાનિયા છે.
- ટાપુઓ: તેમાં ઘણા ટાપુઓ છે, જેમાં સૌથી મોટા ટાપુઓ સ્નેક આઇલેન્ડ (યુક્રેન), ગિરેસન આઇલેન્ડ (તુર્કી) અને સેન્ટ ઇવાન આઇલેન્ડ (ખલોરિયા) છે.

કાળો સમુદ્ર :Anoxic Water(an-OX-ick)

- A condition in which the aquatic (water) environment does not contain dissolved oxygen (DO), which is called an oxygen deficient condition.
- કાળો સમુદ્રના ઊંડા પાણીમાં તેની અનન્ય ભૂસ્તરશાસ્ત્રીય અને હાઇડ્રોલોજિકલ પરિસ્થિતિઓને કારણે ઓક્સિજનનું ઓછું સ્તર છે.

કાળો સમુદ્ર : Anoxic Water (an-OX-ick)

- તેની ઉત્તરે માત્ર 13.5 મીટરની ઊંડાઈ ધરાવતો એઝોવ સમુદ્ર આવેલો છે.
- બોસ્પરસની સામુદ્રધુની, મારમરા સમુદ્ર અને ડાર્ડેનલ્સની સામુદ્રધુની તેને ભૂમધ્ય સમુદ્ર સાથે જોડે છે.
- તેની પર આવેલું ઇસ્તમ્બૂલ એશિયાનું પ્રવેશદ્વાર છે.
- કાળા સમુદ્રના મધ્યભાગમાં ઊંડાઈ વધુ (2245 મીટર) છે; ત્યાં વધુ ખારાશને કારણે અને પ્રાણવાયુના અભાવને કારણે જીવન નથી.

કાળો સમુદ્ર :Anoxic Water(an-OX- ick)

- સમુદ્રમાં ડેન્યૂબ, નીપર, નીસ્ટર અને ડોન નદીઓ પુષ્કળ તાજું પાણી ઠાલવતી હોવાથી નીચેના પાણી કરતાં સપાટીની ક્ષારતા ઓછી છે.
- આ સમુદ્રની નજીકમાં દુનિયાનો મોટામાં મોટો યુરેનિયમ ખનિજનો જથ્થો આવેલો છે.
- મહત્વનાં બંદરો :બરગસ, પર્ના (બલ્ગોરિયા), કોન્સ્ટન્સા (રૂમાનિયા), ઓડેસા, સેવાસ્ટોપોલ, પાલ્ટા, કેર્ચ ટુઆપ્સે, સોચી, બાટુમી

કાળો સમુદ્ર :Anoxic Water(an-ox-ick)

- રશિયાની વોલ્ગા-ડોન કેનાલ વોલ્ગા નદીને કાળા સમુદ્ર સાથે જોડે છે. આ સમુદ્રનો ઉત્તરનો ભાગ શિયાળામાં થીજી જાય છે.
- પરિણામે આ વિસ્તારનાં બંદરોને ખુલ્લાં રાખવાં માટે બરફને આઇસ બ્રેક્સ દ્વારા તોડવો પડે છે.

કાળો સમુદ્ર :Anoxic Water(an-OX- ick)

- કાકેશસ પર્વતો કાળો સમુદ્ર અને કેસ્પિયન સમુદ્રને અલગ કરે છે.
- કાકેશસ પર્વતો:
- તે એશિયા અને યુરોપ વચ્ચે આંતરછેદનું બિંદુ છે.
- તે કેસ્પિયન સમુદ્ર અને કાળો સમુદ્ર વચ્ચે ફેલાયેલો છે.
- તે માઉન્ટ એલ્બ્રસનું ઘર છે જે યુરોપનું સૌથી ઊંચું શિખર છે.

08

ભારત વર્ષ 2024માં પ્રતિષ્ઠિત 46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠકની યજમાની ક્યા કરશે ?

A

જયપુર , રાજસ્થાન

B

શિમલા , હિમાચલ પ્રદેશ

C

ગાંધીનગર , ગુજરાત

કોચી, કેરળ

46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- ભારત સરકારનું પૃથ્વી વિજ્ઞાન મંત્રાલય નેશનલ સેન્ટર ફોર પોલર એન્ડ ઓશન રિસર્ચ (NCPOR) મારફતે 46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ સલાહકાર બેઠક (ATCM 46) અને પર્યાવરણીય સુરક્ષા માટેની સમિતિ (CEP 26) ની 26મી બેઠકનું આયોજન 20થી 30 મે, 2024 દરમિયાન કોચી, કેરળમાં કોચીમાં કરશે.

46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- એન્ટાર્કટિક સંધિ પ્રણાલી હેઠળ દર વર્ષે બોલાવવામાં આવતી આ બેઠકો એન્ટાર્કટિકાના પર્યાવરણીય, વૈજ્ઞાનિક અને શાસનના મહત્વના મુદ્દાઓના ઉકેલ માટે એન્ટાર્કટિક સંધિ સલાહકાર પક્ષો અને અન્ય હિતધારકો માટે મંચ તરીકે કામ કરે છે.
- એન્ટાર્કટિક સંધિ પર 1959માં હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા અને 1961માં અમલમાં આવ્યા હતા,

46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- એન્ટાર્કટિકાની સ્થાપના શાંતિપૂર્ણ હેતુઓ, વૈજ્ઞાનિક સહકાર અને પર્યાવરણીય સંરક્ષણને સમર્પિત પ્રદેશ તરીકે કરી હતી.
- વર્ષોથી, આ સંધિને વ્યાપક સમર્થન મળ્યું છે, જેમાં હાલમાં 56 દેશો તેમાં સામેલ છે.
- સીઇપીની સ્થાપના 1991માં એન્ટાર્કટિક સંધિ (મેડ્રિડ પ્રોટોકોલ) માટે પર્યાવરણીય સંરક્ષણ પરના પ્રોટોકોલ હેઠળ કરવામાં આવી હતી.

46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- સીઇપી એટીસીએમને એન્ટાર્કટિકામાં પર્યાવરણીય સંરક્ષણ અને સંરક્ષણ અંગે સલાહ આપે છે.
- ભારત વર્ષ 1983થી એન્ટાર્કટિક સંધિમાં સલાહકાર પક્ષકાર છે.
- એન્ટાર્કટિક સંધિના અન્ય 28 સલાહકાર પક્ષોની સાથે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં ભાગ લે છે.
- ભારતનું પ્રથમ એન્ટાર્કટિક સંશોધન મથક દક્ષિણ ગંગોત્રીની સ્થાપના 1983માં થઈ હતી.

46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- ભારત બે વર્ષભરના સંશોધન સ્ટેશનો ચલાવે છે: મૈત્રી (1989) અને ભારતી (2012).
- કાયમી સંશોધન મથકો એન્ટાર્કટિકા માટે ભારતીય વૈજ્ઞાનિક અભિયાનોની સુવિધા આપે છે, જે 1981 થી દર વર્ષે ચાલુ છે.
- વર્ષ 2022માં ભારતે એન્ટાર્કટિક સંધિ પ્રત્યે પોતાની પ્રતિબદ્ધતાની પુષ્ટિ કરીને એન્ટાર્કટિક કાયદો ઘડ્યો હતો.

46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- એન્ટાર્કટિક સંધિ સચિવાલય (એટીએસ) એન્ટાર્કટિક સંધિ પ્રણાલી માટે વહીવટી કેન્દ્ર તરીકે સેવા આપે છે. 2004માં સ્થપાયેલી એટીએસ એટીસીએમ અને સીઇપી બેઠકોનું સંકલન કરે છે,

46મી એન્ટાર્કટિક સંઘિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- ધ્રુવીય પ્રદેશો (આર્કટિક અને એન્ટાર્કટિક), હિમાલય અને દક્ષિણ મહાસાગરમાં ભારતના વૈજ્ઞાનિક અને વ્યૂહાત્મક પ્રયાસો ગોવામાં નેશનલ સેન્ટર ફોર પોલર એન્ડ ઓશન રિસર્ચ NCPOR દેહળ હાથ ધરવામાં આવ્યા છે.
- NCPOR એ ભારત સરકારના MoES દેહળ એક સન્માનનીય સ્વાયત્ત સંસ્થા છે.

46મી એન્ટાર્કટિક સંધિ પરામર્શ બેઠક અને પર્યાવરણ સંરક્ષણ માટેની સમિતિની 26મી બેઠક

- ભારતે 46ના અધ્યક્ષ સ્થાને પ્રતિષ્ઠિત ભૂતપૂર્વ નાયબ
રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા સલાહકાર રાજદૂત પંકજ સરનના નામનો
પ્રસ્તાવ મૂક્યો છે

09

હિંદુ કાયદા અનુસાર લગ્નની વ્યાખ્યા બાબતે કયું વિધાન સાચું છે?

1. એક કરાર
2. એક સંસ્કાર
3. આપસી સમજૂતી
4. અભેદ

A

ફક્ત ૧

C

ફક્ત ૩

ફક્ત ૨

D

ફક્ત ૪

સુપ્રીમ કોર્ટ : 'સાત ફેરા વિના હિંદુ લગ્ન માન્ય નહીં'

➤ જબ તક પૂરે ના હો ફેરે સાત, તબ તક દુલહન નહીં દુલહા કી... 'નદિયા કે પાર' ફિલ્મનું આ ગીત મોટાભાગના લોકોએ સાંભળ્યું હશે.

સુપ્રીમ કોર્ટ : 'સાત ફેરા વિના હિંદુ લગ્ન માન્ય નહીં'

- સુપ્રીમ કોર્ટે હાલમાં જ કહ્યું છે કે હિન્દુ મેરેજ એક્ટ હેઠળ લગ્ન માટે માત્ર પ્રમાણપત્ર જ પૂરતું નથી, પરંતુ લગ્ન સમારોહ અને રીતિ-રિવાજોનું પાલન પણ યોગ્ય રીતે થવું જોઈએ.
- સુપ્રીમ કોર્ટે કહ્યું કે જો કોઈ લગ્નમાં આવાં આયોજનનો અભાવ હોય તો તે કપલને વૈવાહિક દરજ્જો આપી શકાય નહીં.

સુપ્રીમ કોર્ટ : 'સાત ફેરા વિના હિંદુ લગ્ન માન્ય નહીં'

- એટલે કે હિન્દુ વિવાહ ત્યારે જ માન્ય ગણાશે જ્યારે સમાજની સામે સંપૂર્ણ મંત્રોચ્ચારની વચ્ચે અગ્નિની સામે સાત પવિત્ર ફેરા લેવા જેવી પ્રથા નિભાવવામાં આવી હોય.
- આ નિર્ણયમાં સુપ્રીમ કોર્ટે કહ્યું છે કે હિન્દુ લગ્ન એ એક સંસ્કાર છે અને તે "ગીત-નૃત્ય", "ખાવા-પીવાનું" આયોજન નથી.

સુપ્રીમ કોર્ટ : 'સાત ફેરા વિના હિંદુ લગ્ન માન્ય નહીં'

- સુપ્રીમ કોર્ટે કહ્યું કે જો જરૂરી વિધિઓ કરવામાં આવી ન હોય તો હિન્દુ લગ્ન રદખાતલ છે અને નોંધણી આવા લગ્નને માન્ય ગણી શકતી નથી.
- સુપ્રીમ કોર્ટે એક નિર્ણયમાં હિન્દુ મેરેજ એક્ટ 1955 હેઠળ હિન્દુ લગ્નની કાનૂની જરૂરિયાતો અને પવિત્રતાને સ્પષ્ટ કરી છે.

સુપ્રીમ કોર્ટ : 'સાત ફેરા વિના હિંદુ લગ્ન માન્ય નહીં'

- જસ્ટિસ બી નાગરત્નાએ પોતાના નિર્ણયમાં કહ્યું કે, હિંદુ વિવાહ એક સંસ્કાર છે, જેને ભારતીય સમાજમાં એક મહાન મૂલ્યની સંસ્થાના રૂપમાં દાખલ કરવામાં આવવો જોઈએ.
- હિન્દુ મેરેજ એક્ટ હેઠળ માન્ય લગ્ન માટે, વૈવાહિક વિધિઓ કરવી આવશ્યક છે અને કોઈપણ વિવાદના કિસ્સામાં, તે સમારોહના પુરાવા દર્શાવવા આવશ્યક છે.

સુપ્રીમ કોર્ટ : 'સાત ફેરા વિના હિંદુ લગ્ન માન્ય નહીં'

- હિંદુ સનાતન વિવાહ પદ્ધતિમાં લગ્નને એક સંસ્કાર ગણવામાં આવે છે. જેથી હસ્તમેળાપ બાદ વર-વધુ એક થઈ જાય છે.
- જ્યારે અન્ય ધર્મોમાં લગ્નને પતિ-પત્ની વચ્ચેનો એક કરાર ગણવામાં આવે છે,
- જેને કેટલીક પરિસ્થિતિઓમાં તોડી પણ શકાય છે. પરંતુ હિંદુ ધર્મમાં લગ્ન સમજી-વિચારીને કરવામાં આવતો સંસ્કાર છે.

સુપ્રીમ કોર્ટ : 'સાત ફેરા વિના હિંદુ લગ્ન માન્ય નહીં'

- કાયદાની કલમ 7 મુજબ, કોઈપણ હિંદુ લગ્ન માન્ય રહેશે નહીં સિવાય કે પક્ષકારોએ આવા સમારોહમાં ભાગ લીધો હોય. આવી સમારંભો વિના કોઈપણ સંસ્થા દ્વારા પ્રમાણપત્ર આપવાથી ન તો વૈવાહિક દરજ્જાની પુષ્ટિ થશે અને ન તો હિંદુ કાયદા હેઠળ લગ્ન માન્ય ગણાશે.

WEB SANKUL[®] AHMEDABAD

CCE

Mains

New Batch

Start From

13/05/2024 (Monday)

Time

8:00am To 10:00am

Mobile:

96244 94402

Office No.227, Second Floor, Ratna Business Square,
Opp. HK Collage, Ashram Road , Ellisbridge, Ahmedabad

WEB SANKUL[®] GANDHINAGAR

CCE

Mains Offline Batch

(Group A+B)

Time
8 am To 12 pm

Batch Start
15th May

70439 16115 | 70439 16114 | 70439 16126

1st Floor, Ashwamegh Complex, Sargasan Cross Road,
KH-0 Circle, Gandhinagar.

QEDT : COMMENT BOX

ભારતીય બંધારણની કઈ જોગવાઈ આસામ રાજ્યની અંદર એક સ્વાયત્ત રાજ્યની સ્થાપના માટે પરવાનગી આપે છે?

રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (RBI) ના ડેપ્યુટી ગવર્નર તરીકે કોની પુનઃ નિમણૂક કરવામાં આવી છે?

"ભારતીય મનોવિજ્ઞાનના પિતા" તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે?